

Bartholins kirtel

Til patienter og pårørende

Behandling af infektion i Bartholins kirtel

Hvad er Bartholins cyste?

På hver side af skedeindgangen ligger en kirtel lige under slimhindeoverfladen. Disse kirtler kaldes de Bartholinske kirtler.

Kirtlerne producerer en klar slimet væske, som smører skedeåbningen ved samleje.

Kirtlerne sidder i den bagerste del af de store kønslæber. Kirtlerne har en udførselsgang, som udmunder bagtil i skeden.

Normalt kan man ikke føle kirtlerne.

Hvis udførselsgangen fra en Bartholin kirtel tilstoppes, vil kirtlens sekret blive ophobet og der dannes en cyste - en Bartholins cyste.

Opstår der betændelse i en Bartholin kirtel, kaldes tilstanden en Bartholinit.

Hvilke symptomer giver en Bartholins cyste?

En Bartholins cyste føles som en blommestor blød elastisk knude bagtil i en af kønslæberne tæt ved skedeindgangen.

Den er som regel nem at mærke, hvis du undersøger dig selv.

Cysten kan være generende, når du sidder eller i forbindelse med samleje, men giver ikke smerter.

Opstår der betændelse i en af kirtlerne, vil der efterhånden komme smerter og ømhed svarende til den betændte kirtel. Der kan også være feber.

I de mest udtalte tilfælde kan hævelsen blive så stor og smertefuld, at man kan have problemer med at gå eller sidde.

Hvad skyldes en Bartholinit?

En Bartholinit skyldes, at bakterier er kommet ind i kirtlen, og der udvikles en betændelse.

Normalt vil udløbet fra kirtlen være åbent således, at bakterier tømmes ud sammen med det normale slim. Men ved en Bartholinit er udgangen stoppet til og betændelsen hober sig op.

Bakterierne kan stamme fra både skede og tarm.

I nogle tilfælde er der smittet med klamydia, som således er årsagen til betændelsen.

Tidligere var gonoré en hyppig årsag.

Bartholins cyste og Bartholinitis ses især hos kvinder i alderen mellem 20 og 30 år.

Man ved ikke, hvorfor kirtlernes udførselsgange tilstopper hos nogle kvinder og ikke hos andre.

Behandling af Bartholinit

Behandlingen foregår via et kirurgisk indgreb.

Indgrebet hedder marsupialisation. Dette er et relativt enkelt indgreb, som kan foretages i lokal bedøvelse eller fuld bedøvelse. Indgrebet medfører vanligvis kun få timers indlæggelse.

Bartholins kirtel

Risici og komplikationer i forbindelse med operationen

Der kan opstå hævelse og irritation efter operationen men det forsvinder oftest efter få dage. Derudover kan der ses blodansamling og betændelse eller blødning fra operationssåret.

De første dage efter operationen

Der kan være lidt ømhed og sivning fra såret.

Vi anbefaler, at du bruger bind og skyller efter hvert toiletbesøg enten med en håndbruser eller en dunk for at holde såret rent og åbent.

Vi anbefaler dig at anskaffe smertestillende håndkøbsmedicin i form af paracetamol og Ipren inden operationen, så du har dette klar til efter din udskrivelse.

Du skal reagere og søge læge hvis du får

- Kraftig blødning fra operationssåret
- Ildelugtende udflåd
- Stærke smerter

Ved problemer inden for det første døgn kan du kontakte den afdeling du har været indlagt på:

Planlagt Kirurgi på telefon 7918 3008 indtil kl. 16.30 Efter lukketid kontaktes sygeplejersken i Fælles Akutmodtagelse (FAM) på telefon 7918 2269.

Sengeafsnit for Kvindesygdomme D4 på telefon 7918 5288.

Ved problemer ud over det første døgn skal du kontakte egen læge eller vagtlæge

Sygemelding

Der er normalt ikke behov for sygemelding.

Vil cysten eller bylden komme igen?

Der er kun en lille risiko for, at du igen vil få en cyste eller byld i kirtlen. Hvis det skulle ske, behandler vi den på samme måde igen.

Kan jeg forebygge irritation i Bartholins kirtel?

Når den lille åbning fra kirtlen stopper til eller der kommer betændelse, er det noget der bare sker. Vi kan derfor desværre ikke give dig nogen råd, der kan forebygge det.

Med venlig hilsen

Personalet i Kvindesygdomme Ambulatorium